

УДК 658.15

ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТРАНСПОРТУ

FEATURES OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT IN TRANSPORT

*Канд. екон. наук В.Ю. Нестеренко, О.С. Кривоконь
Харківський національний автомобільно-дорожній університет (м.Харків)*

*V.Yu. Nesterenko, PhD (Economics), O.S. Kryvokon
Kharkov National Automobile and Highway University (Kharkiv)*

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується високою кризовістю діяльності підприємств. Це обумовлює повернення уваги дослідників до проблем антикризового управління підприємством.

Антикризове управління підприємством - це комплекс заходів, що вживаються керівництвом організації в умовах кризи з метою запобігання погіршенню фінансового стану та забезпечення відновлення стабільності та ефективності діяльності підприємства. До ключових аспектів антикризового управління можна віднести наступні [1-4]:

- аналіз та планування;
- фінансове управління;
- управління персоналом;
- розробка стратегії;
- комунікація;
- контроль та моніторинг.

Важливо розуміти, що кожна кризова ситуація є унікальною, і антикризове управління має бути адаптоване під конкретні умови підприємства. Реалізація ефективного антикризового управління потребує професійних знань та досвіду, тому часто компанії звертаються до консультантів чи спеціалізованих агентств, щоб отримати допомогу в управлінні кризою.

Антикризове управління на підприємствах транспорту має особливості, пов'язані зі специфікою цієї галузі. Розглянемо деякі з них більш докладно [5, 6].

Ризики та нестабільність ринку. Транспортна галузь схильна до впливу різних ризиків, таких як зміна цін на паливо, зміни тарифних ставок, зміни регулювання тощо. Крім того, транспортні компанії можуть зіткнутися з нестабільним попитом та сезонними коливаннями. При антикризовому управлінні необхідно враховувати ці фактори та розробляти стратегії, які допоможуть мінімізувати вплив таких ризиків на підприємство.

Залежність від зовнішніх постачальників та партнерів. Транспортні компанії часто залежать від постачальників палива, виробників транспортних засобів, а також від партнерів у логістичному ланцюжку. Проблеми з поставками або партнерами, що виникають, можуть серйозно вплинути на операційну діяльність підприємства. В антикризовому управлінні необхідно передбачити альтернативні рішення та стратегії для зниження залежності від конкретних постачальників та партнерів.

Управління операційними витратами. Транспортні компанії мають високі операційні витрати, пов'язані з обслуговуванням транспортних засобів, оплатою праці водіїв, паливними витратами та ін. В умовах кризи особливо важливо ефективно управляти витратами, оптимізувати процеси та шукати можливості зниження витрат без шкоди для якості послуги. Це може включати реорганізацію маршрутів, використання більш економічних та екологічно чистих видів палива, впровадження ефективних систем обліку та контролю витрат.

Відповідність нормативним вимогам та безпека. У транспортній галузі є суворі нормативні вимоги щодо безпеки перевезень, екологічних стандартів, робочого часу водіїв та інших аспектів діяльності. В антикризовому управлінні необхідно забезпечувати дотримання цих вимог, а також реагувати на зміни в законодавстві та регулюванні, щоб уникнути штрафів та негативних наслідків для підприємства.

Конкуренція та пошук нових ринків. Транспортна галузь є конкурентною, і в умовах кризи конкуренція може посилюватись. Для антикризового управління важливо аналізувати конкурентне середовище, шукати нові ринки та можливості для розширення бізнесу, розробляти конкурентоспроможні тарифи та пропонувати інноваційні послуги.

Таким чином, антикризове управління на підприємствах транспорту потребує комплексного підходу, обліку специфічних особливостей галузі та прийняття гнучких рішень. Це включає аналіз ризиків, ефективне управління ресурсами, стратегічне планування та пошук нових можливостей для розвитку.

[1] Банера Н.П. Антикризове управління як один із шляхів виходу із фінансової кризи. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Миколаїв, 2016. №10. С. 266-269.

[2] Борзенко В. І. Антикризове управління: навч. посібник. Х.: Видавництво Іванченка, 2016. 232 с.

[3] Онісіфорова В.Ю., Болотова Т.М. Алгоритм реалізації та заходи антикризового управління підприємством. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Харків, 2020. №25. С.119-127.

[4] Онісіфорова В.Ю., Сідельнікова В.К. Актуальні аспекти антикризового управління підприємством. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Харків, 2020. №25. С. 137-145.

[5] Дмитрієв І.А., Близнюк А.О., Онісіфорова В.Ю. Управління економічною безпекою автотранспортного підприємства: монографія. Харків, 2014. 216 с.

[6] Мирошниченко Ю.В., Вдовіченко А.С. Антикризове управління на підприємствах малого та середнього бізнесу. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. Харків, 2020. №24. С. 119-132. DOI: <http://doi.org/10.30977/PPB.2226-8820.2020.24.0.119> .